

Deu

Chapter 4

Ukrainian Interlinear

Reference: Ukrainian Ogienko Bible

1 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל-הַחֲקִים וְאֶל-הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר יָנִיחַ לְךָ מֶלֶךְ אֱתָכֶם
I-тепер Ізраїлю слухай установ — законів і яких я навчаю вас
[H0853](#) [H3925](#) [H0595](#) [H4941](#) [H0413](#) [H2706](#) [H0413](#) [H8085](#) [H3478](#) [H6258](#)

לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבְאֵתָם וַיִּרְשְׁתֶּם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי
виконувати щоб ви-жили і-ввійшли і-успадкували — землю яку Бог Господь
[H0430](#) [H3068](#) [H0776](#) [H0853](#) [H3423](#) [H0935](#) [H2421](#) [H4616](#)

אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם:
батьків-ваших дає вам
[H5414](#) [H0001](#)

A тепер, Ізраїлю, послухай постанов та законів, що я навчаю вас чинити, щоб жили ви, і ввійшли, й посіли цей край, що Господь, Бог батьків ваших, дає вам.

2 לֹא תוֹסִיפוּ עַל-הַדְּבָרַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוָּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְדְּעוּ
не додавайте до слів до того, що я вам наказую, і не зменшуйте з того, щоб виконувати заповіді
[H1639](#) [H3808](#) [H0853](#) [H6680](#) [H0595](#) [H1697](#) [H3254](#) [H3808](#)

מִמֶּנּוּ לְשֹׁמֵר אֶת-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר יָנִיחַ לְךָ מֶלֶךְ אֱתָכֶם
від-нього щоб-зберігати — заповіді я які Бога-вашого Господа заповіді
[H6680](#) [H0595](#) [H0430](#) [H3068](#) [H4687](#) [H0853](#) [H8104](#)

אֶתְכֶם:
вам
[H0853](#)

Не додавайте до того, що я вам наказую, і не зменшайте з того, щоб виконувати заповіді Господа, Бога вашого, що я наказав вам.

3 עֵינֶיכֶם הָרְאִיתָ אֶת-אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה בְּעֹרֶבְבָעַל כִּי כָל-
очі-ваші бачили те, що Ваал-Пеором Господь зробив бо кожного
[H3605](#) [H1187](#) [H3068](#)

הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרַי בְּעֹרֶבְבָעַל-הַשְּׂמִידָה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ מִקְרָבֶךָ:
чоловіка який пішов за Ваал-Пеором знищив Господь Бог-твій з-середини-твоеї
[H7130](#) [H0430](#) [H3068](#) [H8045](#) [H1187](#)

Очі ваші бачили те, що Господь зробив був з Ваалом пеорським, бо кожного чоловіка, що пішов за пеорським Ваалом, вигубив його Господь, Бог твій, з-посеред тебе.

4 וְאַתֶּם הַדְּבָרִים בֵּיתָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:
а-ви що-трималися Господа Бога-вашого живі всі-ви сьогодні
[H3117](#) [H3605](#) [H0430](#) [H3068](#) [H1695](#)

A ви, що лінули до Господа, Бога вашого, усі ви живі сьогодні.

5 וְרָאָה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוִּי יְהוָה אֱלֹהֵי
дивіться Я-навчив вас установ законів як наказав-мені Господь Бог-мій
[H0430](#) [H3068](#) [H6680](#) [H4941](#) [H2706](#) [H0853](#) [H3925](#) [H7200](#)

לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
щоб-чинити так серед землі яку ви входите туди щоб-успадкувати-її
[H3423](#) [H8033](#) [H0935](#) [H0776](#) [H7130](#)

Дивіться, — навчив я вас постанов та законів, як наказав мені Господь, Бог мій, чинити так серед того Краю, куди ви входите, щоб посісти його.

וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים 6
і-зберігайте і-виконуйте це бо мудрість-ваша і-розуміння-ваше в-очах народів
[H8104](#) [H1931](#) [H2451](#) [H0998](#)

אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל-הַחֲקִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם-חָכָם 7
які почують — всі установи ці і-скажуть справді народ мудрий
[H8085](#) [H0853](#) [H3605](#) [H2706](#) [H0428](#) [H0559](#) [H7535](#) [H2450](#)

וְנִבֹּן תְּהֵאֵלָה תְּהֵאֵלָה תְּהֵאֵלָה 8
і-розумний плем'я велике це
[H0995](#) [H2088](#)

Бережіть, і виконуйте їх, бо це мудрість ваша та ваш розум на очах народів, що вислухають усіх постанов тих та й скажуть: Тільки він мудрий та розумний народ, цей великий люд!

כִּי מִי-נֹוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר-לוֹ אֱלֹהִים קָרְבִּים אֱלֹוִי כִּתְהֵאֵלָה 7
бо яке плем'я велике до-якого Бог близький до-нього як-Господь
[H4310](#) [H3068](#) [H0413](#) [H7138](#) [H0430](#)

אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-קְרָאֵנוּ אֱלֹוִי: 8
Бог-наш у-кожному зверненні-нашому до-Нього
[H0430](#) [H3605](#) [H7121](#) [H0413](#)

Бо хто інший такий великий народ, що мав би богів, таких йому близьких, як Господь, Бог наш, кожного разу, як ми кличемо до Нього?

וּמִי-נֹוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר-לוֹ חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים כָּל-תּוֹרָה 8
і-яке плем'я велике до-якого установи і-закони праведні як-вся тора
[H4310](#) [H8451](#) [H3605](#) [H6662](#) [H4941](#) [H2706](#)

הָאֵת אֲשֶׁר אֲנִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם: 9
ця яку я даю перед-вами сьогодні
[H2063](#) [H0595](#) [H5414](#) [H6440](#) [H3117](#)

І хто інший такий великий народ, що має постанови й закони такі справедливі, як увесь той Закон, що я даю перед вами сьогодні?

רַק תִּשְׁמַר לָךְ וְשָׁמַר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת-הַדְּבָרִים 9
тільки бережися сам і-стережи душу-свою дуже щоб-не забув-ти речі
[H7535](#) [H8104](#) [H8104](#) [H5315](#) [H3966](#) [H6435](#) [H7911](#) [H0853](#) [H1697](#)

אֲשֶׁר-רָאוּ עֵינֶיךָ וּפָן-יָסוּרוּ מִלִּבְבְּךָ כָּל-יְמֵי 10
які бачили очі-твої і-щоб-не відступили-вони від-серця-твого всі дні
[H7200](#) [H6435](#) [H5493](#) [H3824](#) [H3605](#) [H3117](#)

חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בְנֵיךָ: 11
життя-твого і-передай-їх синам-твоїм і-синам синів-твоїх
[H3045](#)

Тільки стережися, і дуже пильнуй свою душу, щоб не забув ти тих речей, що бачили очі твої, і щоб вони не повиходили з серця твого по всі дні життя твого, а ти подаси їх до відома синам твоїм та синам твоїх синів,

יְהוָה	בְּאָמַר	בְּחֹרִבִּי	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	לִפְנֵי	עֹמֵדָת	אֲשֶׁר	יוֹם	10
Господь	коли-сказав	на-Хоріві	Богом-твоїм	Господом	перед	ти-стояв	коли	день	
H3068	H0559	H2722	H0430	H3068	H6440	H5975		H3117	
אֲשֶׁר	דְּבָרַי	אֶת־	וְאִשְׁמַעֲם	הָעָם	אֶת־	לִי	הַקְהֵל־	אֵלַי	
щоб	слова-Moі	—	i-Я-дам-їм-почути	народ	—	до-Мене	збери	мені	
	H1697	H0853	H8085		H0853		H6950	H0413	
וְאֶת־	הָאֲדָמָה	עַל־	חַיִּים	הֵם	אֲשֶׁר	הַיָּמִים	כָּל־	אֵתִי	
i	землі	на	живі	вони	які	дні	усі	Мене	
H0853	H0127			H1992		H3117	H3605	H0853	
								לִירְאָה	
								боятися	
								יִלְמְדוּן	
								навчилися	
								H3925	
								בְּנֵיהֶם	
								навчали	
								דִּתֵּי-סְוֵיחַ	
								H3925	

про день, коли стояв ти перед лицем Господа, Бога твого, на Хоріві, як Господь говорив був до мене: „Збери Мені той народ, і вони слухатимуть слів Моїх, із яких навчатъся боятися Мене по всі дні, скільки вони житимуть на землі, та й синів своїх понавчають“.

הַשָּׁמַיִם	לֵב	עַד־	בָּאֵשׁ	בְּעֵר	וְהָהָר	הַהָר	תַּחַת	וַתַּעֲמְדוּן	וַתִּקְרְבוּן	11
неба	серця	аж-до	вогнем	горіла	a-гора	горою	під	i-стали	I-підійшли-ви	
H8064		H5704	H0784		H2022	H2022	H8478	H5975	H7126	
							וַעֲרַפֹּל:	עָנָן	חֹשֶׁךְ	
							i-морокм	хмарою	темрявою	
							H6205	H6051	H2822	

I поприходили ви, та й поставали під горою, а гора та горіла огнем аж до самих небес, а при тому була темрява, хмара та мряка.

וַיִּתְמוּנָה	שְׁמַעִים	אַתֶּם	דְּבָרִים	קוֹל	הָאֵשׁ	מִתְוֶדֶת	אֵלֵיכֶם	יְהוָה	וַיְדַבֵּר	12
але-образу	чули	ви	слів	голос	вогню	з-середини	до-вас	Господь	i-говорив	
H8544	H8085		H1697		H0784	H8432	H0413	H3068	H1696	
							קוֹל:	זוֹלָתִי	רְאִים	
							голос	тільки	бачили	
								H2108	H7200	
									אֵינֶכֶם	
									не	
									H0369	

I промовляв Господь до вас із середини огню, — голос слів ви чули, та виду ви не бачили, окрім голосу.

הַדְּבָרִים	עֲשָׂרָת	לַעֲשׂוֹת	אַתְּכֶם	צִוָּה	אֲשֶׁר	בְּרִיתוֹ	אֶת־	לָכֶם	וַיִּגְדַּר	13
слів	десять	виконувати	вам	наказав	який	заповіт-Свій	—	вам	I-звістив	
H1697	H6235		H0853	H6680		H1285	H0853		H5046	
									וַיִּכְתְּבֶם	
									i-написав-їх	
									H3789	
									עַל־	
									на	
									שְׁנֵי	
									двох	
									H8147	
									לְחֹת	
									скрижалих	
									H3871	
									אֲבָנִים:	
									кам'яних	
									H0068	

I Він оголосив перед вами заповіта Свого, що наказав вам чинити, — Десять Заповідей, і написав їх на двох камінних таблицях.

וּמִשְׁפָּטִים	חֻקִּים	אַתְּכֶם	לְלַמֵּד	הָהוּא	בְּעֵת	יְהוָה	צִוָּה	וְאֵתִי	14
i-законів	установ	вам	навчати	час	у-той	Господь	наказав	a-мені	
H4941	H2706	H0853	H3925	H1931	H6256	H3068	H6680	H0853	
								לַעֲשׂוֹתְכֶם	
								щоб-виконували-ви	
								H3423	
								שָׁמָּה	
								туди	
								עֲבָרִים	
								переходите	
								אַתֶּם	
								ви	
								אֲשֶׁר	
								куди	
								בְּאֶרֶץ	
								у-землі	
								H0776	
								אֹתָם	
								їх	
								H0853	

А мені Господь наказав того часу навчати вас постанов та законів, щоб виконували ви їх у країю, куди ви переходите володіти ним.

וְנִשְׁמַרְתֶּם	מְאֹד	לְנַפְשֵׁיכֶם	כִּי	לֹא	רָאִיתֶם	כָּל־	תְּמוּנָה	בַּיּוֹם	15
i-бережіться	дуже	за-душі-свої	бо	не	бачили-ви	жодного	образу	у-день	
H8104	H3966	H5315		H3808	H7200	H3605	H8544	H3117	
דָּבָר	יְהוָה	אֵלֵיכֶם	בְּחֹרֵב	מִתּוֹךְ	הָאֵשׁ:				
коли-говорив	Господь	до-вас	на-Хориві	з-середини	вогню				
H1696	H3068	H0413	H2722	H8432	H0784				

І будете ви сильно стерегти свої душі, бо не бачили ви того дня жодної постаті, коли говорив Господь до вас на Хориві з середини огню,

פֶּן־	תִּשְׁחָתוּן	נַעֲשִׂיתֶם	לָכֶם	פֶּסֶל	תְּמוּנֹת	כָּל־	סִמָּל	תְּבֻנִית	16
щоб-не	зіпсувалися-ви	i-зробили	собі	ідола	образом	будь-якої	подоби	фігури	
H6435	H7843			H6459	H8544	H3605	H5566	H8403	
זָכָר	אוֹ	נִקְבָּה:							
чоловіка	чи	жінки							
H2145	H5347								

щоб ви не зіпсулися, і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана, зображення самця чи самиці,

תְּבֻנִית	כָּל־	בְּהֵמָה	אֲשֶׁר	בְּאֶרֶץ	תְּבֻנִית	כָּל־	צִפּוֹר	כָּנָף	אֲשֶׁר	17
фігури	будь-якої	тварини	яка	на-землі	фігури	будь-якого	птаха	крилатого	що	
H8403	H3605	H0929		H0776	H8403	H3605	H6833	H3671	H8478	
תַּעֲוִיר	בְּשָׁמַיִם:									
літає	під-небом									
H8064										

зображення всякої худобини, що на землі, зображення всякого крилатого птаха, що літає під небом,

תְּבֻנִית	כָּל־	רֶמֶשׂ	בְּאֶרֶץ	תְּבֻנִית	כָּל־	דָּגָה	אֲשֶׁר־	בְּמַיִם	מִתַּחַת	18
фігури	будь-чого	повзучого	по-землі	фігури	будь-якої	риби	яка	у-воді	під	
H8403	H3605	H7430	H0127	H8403	H3605	H1710	H8478	H4325	H8478	
לְאֶרֶץ:										
землею										
H0776										

зображення всякого плазуючого по землі, зображення всякої риби, що в воді під землею,

וּפֶן־	תִּשָּׂא	עֵינֶיךָ	הַשָּׁמַיְמָה	וְרָאִיתָ	אֶת־	הַשֶּׁשֶׁשׁ	וְאֶת־	הַיָּרֵחַ	וְאֶת־	19
i-щоб-не	підняв-ти	очі-свої	до-неба	i-побачив	—	сонце	i	місяць	i	
H6435	H5375		H8064	H7200	H0853	H8121	H0853	H3394	H0853	
הַכּוֹכָבִים	כָּל	צְבָא	הַשָּׁמַיִם	וְנִדְחָתָ	וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ	לָהֶם	וַעֲבַדְתָּם	אֲשֶׁר		
зірки	все	військо	небесне	i-спокусився	i-поклонився	їм	i-служив-їм	які		
H3556	H3605	H8064	H8064	H5080	H7812		H5647			
חָלַק	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	אֹתָם	לְכָל־	הָעַמִּים	תַּחַת	כָּל־	הַשָּׁמַיִם:		
виділив	Господь	Бог-твій	їх	для-всіх	народів	під	усіма	небесами		
	H3068	H0430	H0853	H3605		H8478	H3605	H8064		

і щоб ти, звівши очі свої до неба, і побачивши сонце, і місяць, і зорі, — усе військо небесне, щоб не був ти зведений і не вклонявся їм, і не служив їм; бо Господь, Бог твій, приділив їх усім народам під усім небом.

וְאַתְּכֶם	לָקַח	יְהוָה	וַיּוֹצֵא	אֶתְכֶם	מִכּוּר	הַבְּרֹזֶל	מִמִּצְרַיִם	לְהָיוֹת	לּוֹ	20
a-вас	взяв	Господь	i-вивів	вас	з-печі	залізної	з-Єгипту	щоб-бути	Йому	
H0853	H3947	H3068	H3318	H0853	H3564	H1270	H4714	H1961		
לְעַם	נַחֲלָה	כִּיּוֹם	הַיּוֹם:							
народом	спадщини	як-цього-дня	—							
	H5159	H3117	H2088							

А вас Господь узяв та й вивів вас із залізної гутнічої пєчі, — з Єгипту, щоб ви стали для Нього наро́дом наді́лу, як сьогодні це відко.

21 וַיְהִי הָאֵלֹהִים הַתְּאַנֵּף־בִּי עַל־דְּבָרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע לְבַלְתִּי עָבְרִי
перейти-мені щоб-не і-присягнув слова-ваші через на-мене розгнівався а-Господь
[H1115](#) [H7650](#) [H1697](#)
אֶת־הַיַּרְדֵּן וּלְבַלְתִּי־בָא אֶל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיךָ נָתַן לָּךְ
тобі дає Бог-твій Господь яку доброї землі до ввійти і-щоб-не Йордан —
[H5414](#) [H0430](#) [H3068](#) [H0776](#) [H0413](#) [H0935](#) [H1115](#) [H3383](#) [H0853](#)
נַחֲלָה:
на-спадщину
[H5159](#)

А Господь був розгнівався на мене за ваші діла, і поклявся, що не перейду́ я Йорда́ну, і не ввійду́ до того хорошого кра́ю, що Господь, Бог твій, дає тобі на спа́дщину.

22 כִּי אֲנִכִּי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינִי עָבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם עֹבְרִים
перейдете а-ви Йордан — перейду не цій у-землі помираю я бо
[H3383](#) [H0853](#) [H0369](#) [H2063](#) [H0776](#) [H4191](#) [H0595](#)
וַיִּרְשָׁתֶם אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת:
і-успадкуєте — землю добру цю
[H2063](#) [H0776](#) [H0853](#) [H3423](#)

Бо я умру в цьому краї, я не перейду́ Йорда́ну, а ви пере́йдете й посядете той хороший край.

23 הַשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכַּחוּ אֶת־בְּרִית אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּתַב
уклав який Бога-вашого Господа заповіт — забули-ви щоб-не собі бережіться
[H3772](#) [H0430](#) [H3068](#) [H1285](#) [H0853](#) [H7911](#) [H6435](#) [H8104](#)
עֲמַכֶּם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנֹת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ:
і-зробили з-вами собі ідола образом чогось що заборонив-тобі Господь Бог-твій
[H0430](#) [H3068](#) [H6680](#) [H3605](#) [H8544](#) [H6459](#)

Стережіться, щоб не забули ви заповіту Господа, вашого Бога, якого склав з вами, щоб не зробили ви собі бовва́на на подобу всього, як наказав тобі Господь, Бог твій.

24 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא:
— ревнивий Бог Він пожираючий вогонь Бог-твій Господь бо
[H7067](#) [H0410](#) [H1931](#) [H0398](#) [H0784](#) [H0430](#) [H3068](#)

Бо Господь, Бог твій, — Він палю́чий огонь, Бог за́здрісний.

25 כִּי־תוֹלִיד בָּנִים וּבָנִי בָנִים וְנִשְׁנָתָם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחָתָם וַעֲשִׂיתָם
коли народиш синів і-синів синів і-застарієш-на землі і-зіпсуєтесь і-зробите
[H7843](#) [H0776](#) [H3462](#)
פֶּסֶל תְּמוּנֹת כָּל־וַעֲשִׂיתָם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְהַכְעִיפוֹ:
ідола образом чогось і-зробите зло в-очах Господа Бога-твого щоб-прогнівिति-Його
[H3707](#) [H3068](#) [H0430](#) [H3605](#) [H8544](#) [H6459](#)

Коли ти породиш синів, і синів твоїх синів, і постарієте ви в кра́ю, і зіпсуєтесь, і зробите бовва́на на подобу чогось, і зробите зло в о́чах Господа, Бога свого, та Його розгнівите́,

תֹּאבְדוּן	אָבַד	כִּי־	הָאָרֶץ	וְאֶת־	הַשָּׁמַיִם	אֶת־	הַיּוֹם	בָּכֶם	הַעִידֹתִי	
згинете	згинути	що	землю	i	небо	—	сьогодні	проти-вас	кликаю-у-свідки	
H0006	H0006		H0776	H0853	H8064	H0853	H3117			
לְרִשְׁתָּהּ		שָׁמָּה	הַיַּרְדֵּן	אֶת־	עֲבַרְתֶּם	אֹתָם	אֲשֶׁר	הָאָרֶץ	מֵעַל	מְהֵרָה
щоб-успадкувати-її		туди	Йордан	—	переходите	ви	куди	землі	з	швидко
H3423		H8033	H3383	H0853				H0776		
		תִּשְׁמָדוּן:	הַשָּׁמַד	כִּי	עָלֶיהָ	יָמִים	תִּאָּרִיכֶן	לֹא־		
		будете-знищені	знищені	бо	на-ній	днів	продовжите	не		
		H8045	H8045			H3117	H0748	H3808		

то беру Я сьогодні за свідків проти вас небо й землю, що незабаром конче погинете в краю, на впадкування якого ви переходите туди Йордан. Не будуть довгі ваші дні в ньому, бо конче ви будете вигублені.

מִסְפָּר	מְתֵי	וְנִשְׁאַרְתֶּם	בְּעַמִּים	אִתְּכֶם	יְהוָה	וְהִפְיִץ	
кількістю	нечисленними	i-лишиться	серед-народів	вас	Господь	i-розсіє	
H4557	H4962	H7604		H0853	H3068		
		שָׁמָּה:	אִתְּכֶם	יְהוָה	יְנַהֵג	אֲשֶׁר	בְּנוֹתָם
		туди	вас	Господь	поведе	куди	серед-народів
		H8033	H0853	H3068			

І розпорішить вас Господь посеред народів, і будете ви нечисленні поміж людьми, куди попровадить вас Господь.

אֲשֶׁר	וְאֵבֶן	עֵץ	אָדָם	יָדַי	מַעֲשֵׂה	אֱלֹהִים	שָׁם	וְעַבְדֶּתֶם־	
які	i-кам'яним	дерев'яним	людських	рук	виробам	богам	там	i-служитимете	
H0068	H6086	H0120	H3027	H4639	H0430	H8033	H5647		
		יְרִיחוֹ:	וְלֹא	יֹאכְלוּן	וְלֹא	יִשְׁמְעוּן	וְלֹא	יִרְאוּן	לֹא־
		нюхають	i-не	їдять	i-не	чують	i-не	бачать	не
		H7306	H3808	H0398	H3808	H8085	H3808	H7200	H3808

І будете служити там богам, ділу рук людських, дереву та каменеві, які не бачать, і не чують, і не їдять, і не нюхають.

תִּדְרָשְׁנִי	כִּי	וּמָצָאתָ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	אֶת־	מִשֶּׁם	וּבְקִשְׁתֶּם	
шукатимеш-Його	коли	i-знайдеш	Бога-твого	Господа	—	звідти	i-шукатимете	
H1875		H4672	H0430	H3068	H0853	H8033	H1245	
			נַפְשְׁךָ:	וּבְכָל־	לְבָבְךָ	בְּכָל־		
			душею-своєю	i-всією	серцем-своїм	усім		
			H5315	H3605	H3824	H3605		

Та коли ви будете шукати звідти Господа, Бога свого, то знайдете, якщо будете шукати Його всім серцем своїм та всією душею своєю.

הַיָּמִים	בְּאַחֲרִית	הָאֵלֶּה	הַדְּבָרִים	כָּל־	וּמִצְאוּךָ	לְךָ	בְּצֵר	
днів	наприкінці	ці	речі	всі	i-спіткають-тебе	тобі	коли-буде-тісно	
H3117	H0319	H0428	H1697	H3605	H4672			
		בְּקוֹלִי:	וְשִׁמַּעְתָּ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	עַד־	וְשָׁבְתָהּ	
		голосу-Його	i-слухатимеш	Бога-твого	Господа	до	i-повернешся	
			H8085	H0430	H3068	H5704	H7725	

Як будеш у біді своїй, і коли спіткають тебе в кінці днів усі оці речі, то вернешся ти до Господа, Бога свого, і послушаєш Його голосу.

יִשְׁחִיתֶךָ	וְלֹא	יִרְפָּךְ	לֹא	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	רַחוּם	אֵל	כִּי	31
знищить-тебе	i-ne	покине-тебе	не	Бог-твій	Господь	милосердный	Бог	бо	
H7843	H3808	H7503	H3808	H0430	H3068	H7349	H0410		
	וְלֹא	יִשְׁכַּח	אֶת-	בְּרִית	אֲבֹתֶיךָ	אֲשֶׁר	נִשְׁבַּע	לָהֶם:	
	i-ne	забуде	—	заповіт	батьків-твоїх	який	присягнув	їм	
	H3808	H7911	H0853	H1285	H0001	H7650			

Бо Господь, Бог твій — Бог милостивий: Він не залишить тебе й не знищить тебе, і не забуде заповіту батьків твоїх, яким їм присягнув був.

אֲשֶׁר	הַיּוֹם	לְמַן-	לְפָנֶיךָ	הָיוּ	אֲשֶׁר-	רָאשֵׁינִים	לְיָמַיִם	נֹא	שָׁאַל-	כִּי	32
коли	дня	від	перед-тобою	були	які	давні	про-дні	прошу	запитай	бо	
H3117	H3117	H6440	H1961	H7223	H3117	H4994	H7592				
הִנֵּה	הַשָּׁמַיִם	קֶצֶה	וְעַד-	הַשָּׁמַיִם	וּלְמַקְצָה	הָאָרֶץ	עַל-	אָדָם	וְאֱלֹהִים	בָּרָא	
чи-було	неба	краю	i-до	неба	i-від-краю	землі	на	людину	Бог	створив	
H1961	H8064	H5704	H8064	H0776		H0120	H0430				
			כְּמֹהוּ:	הַנִּשְׁמָע	אִי	הִיא	הַגְּדוֹלָה	כְּדָבָר			
			подібне	чи-чув-хтось	чи	ця	велика	як-річ			
			H3644	H8085		H2088	H1697				

Бо питай но про перші дні, що були перше тебе, від того дня, коли Бог створив людину на землі, і від кінця неба й аж до кінця неба, — чи бувало щось таке, як ця велика річ, або чи чуло було щось таке, як вона:

אֵתָהּ	שָׁמַעְתָּ	כְּאֲשֶׁר-	הָאֵשׁ	מִתּוֹךְ-	מִדְּבַר	אֱלֹהִים	קוֹל	עַם	הַשָּׁמַע	33
сам	чув-ти	як	вогню	з-середини	що-говорить	Бога	голос	народ	чи-чув	
H8085	H0784	H8432	H1696	H0430						
			וַיְחִי:							
			i-лишився-живим							
			H2421							

чи чув народ голос Бога, що говорив із середіни огню, як чув ти і жив?

גוֹי	מִקְרָב	גוֹי	לִי	לָקַחְתָּ	לָבוֹא	אֱלֹהִים	הִנָּסָה	וְאִי	34
народу	з-середини	народ	Собі	i-взяти	прийти	Бог	пробував	чи	
H7130	H3947	H0935	H0430	H5254					
וּבְזִרְעֵךָ	חֲזָקָה	וּבְיָדְךָ	וּבְמִלְחָמָה	וּבְמוֹפְתִים	בְּאֵתֶךָ	בְּמִסֵּת			
i-мишцею	могутньою	i-рукою	i-війною	i-чудами	знаменнями	випробуваннями			
H2220	H2389	H3027	H4421	H4159	H0226				
לָכֶם	עָשָׂה	אֲשֶׁר-	כָּכָל	גְּדִלִים	וּבְמוֹרָאִים	נִטְוִיָּה			
для-вас	зробив	що	відповідно-до-всього	великими	i-страхіттями	простягнутою			
			H3605			H5186			
			לְעֵינֶיךָ:	בְּמִצְרַיִם	אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה			
			на-очах-твоїх	в-Єгипті	Бог-ваш	Господь			
				H4714	H0430	H3068			

Або чи намагався який бог піти взяти собі народ з-посеред іншого народу пробами, ознаками, і чудами, і війною, і сильною рукою, і раменом витягненим, і страхами великими, як усе те, що зробив був вам Господь, Бог ваш, в Єгипті на очах твоїх?

מִלְבָּדוֹ:	עוֹד	אֵין	הָאֱלֹהִים	הוּא	יְהוָה	כִּי	לְדַעַת	הִרְאָתָהּ	אֵתָהּ	35
крім-Нього	іншого	немає	є-Бог	Він	Господь	що	щоб-знати	показано	тобі	
H0905	H5750	H0369	H0430	H1931	H3068	H3045	H7200			

Тобі було показане це, щоб ти пізнав, що Господь — Він Бог, і нема іншого, окрім Нього.

36 מִן־הַשָּׁמַיִם הַשְׁמִיעָךְ אֶת־קוֹלִי לְיִסְרָךְ וְעַל־הָאָרֶץ
 з неба да-тобі-чути — голос-Свій — щоб-навчити-тебе і-на землі
[H8064](#) [H8085](#) [H0853](#) [H3256](#) [H0776](#)

הִרְאֵךְ אֶת־אֲשׁוֹ הַגָּדוֹלָה וְדִבְרָיו שְׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ:
 показав-тобі — вогонь-Свій великий і-слова-Його ти-чув з-середини вогню
[H7200](#) [H0853](#) [H0784](#) [H1697](#) [H8085](#) [H2322](#) [H0784](#)

Він дав тобі з неба почути Його голос, щоб навчити тебе, а на землі показав тобі Свій великий огонь, і слова Його чув ти з середини огню.

37 וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו
 і-через-те-що що полюбив — батьків-твоїх і-обрав нащадків-їхніх після-них
[H8478](#) [H0157](#) [H0853](#) [H0001](#) [H0977](#) [H2233](#)

וַיּוֹצֵאךְ בְּכַחוֹ הַגָּדוֹל מִמִּצְרַיִם:
 і-вивів-тебе силою-Своєю великою з-Єгипту
[H3318](#) [H6440](#) [H4714](#)

І тому, що кохав Він батьків твоїх, то вибрав їхнє насіння по них, і Сам Він вивів тебе Своєю великою силою з Єгипту,

38 לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וְעֲצָמִים מִמֶּךָ לְהַבְיֵאךְ לְתַת־מִפְּנֵיךְ
 щоб-вигнати народи великі і-могутніші від-тебе перед-тобою щоб-ввести-тебе дати
[H3423](#) [H6099](#) [H6440](#) [H0935](#) [H5414](#)

לְךָ אֶת־אֶרֶץ נַחֲלָה כִּי־זֶה:
 тобі — землю-їхню на-спадщину як-цього-дня
[H0853](#) [H0776](#) [H5159](#) [H3117](#) [H2088](#)

щоб прогнати перед тобою народи, більші й сильніші за тебе, щоб ввести тебе, та дати тобі їхній край на спадок, як сьогодні це відко.

39 וַיֵּדַעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְבְּךָ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
 і-пізнай сьогодні і-поклади до серця-свого що Господь Він є-Бог на-небі
[H3045](#) [H3117](#) [H7725](#) [H0413](#) [H3824](#) [H3068](#) [H1931](#) [H0430](#) [H8064](#)

מִמֶּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:
 згори і-на землі знизу немає іншого
[H4605](#) [H0776](#) [H8478](#) [H0369](#) [H5750](#)

І пізнаєш сьогодні, і візьмеш до серця свого, що Господь — Він Бог на небі вгорі й на землі долі, — іншого нема.

40 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקֵּי וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲנֹכִי מְצִוֶּךָ
 і-дотримуйся — установ-Його і заповідей-Його які я заповідаю-тобі
[H8104](#) [H0853](#) [H2706](#) [H0853](#) [H4687](#) [H0595](#) [H6680](#)

הַיּוֹם אֲשֶׁר לָךְ יִיטָב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תִּאָּרֶךְ יָמֶיךָ
 сьогодні щоб тобі добре-було і-сином-твоїм після-тебе і-щоб продовжилися дні-твої
[H3117](#) [H3190](#) [H4616](#) [H0748](#) [H3117](#)

עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ כָּל־הַיָּמִים:
 на землі яку Господь Бог-твій дає тобі на-всі дні
[H0127](#) [H3068](#) [H0430](#) [H5414](#) [H3605](#) [H3117](#)

І будеш пильнувати постанов Його та заповідей Його, що я наказую тобі сьогодні, щоб було добре тобі та сином твоїм по тобі, і щоб ти продовжив дні на землі, що Господь, Бог твій, дає тобі на всі дні".

41 אֲזַ וַיְבָדִיל מֹשֶׁה שְׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה שֶׁמֶשׁ:
 відділив тоді Мойсей три міста по-той-бік Йордану на-сході сонця
[H0914](#) [H4872](#) [H7969](#) [H5676](#) [H3383](#) [H4217](#) [H8121](#)

Тоді виділив Мойсей три місті по той бік Йордану на схід сонця,

לָנֶס שָׁמָּה רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת-רֵעֵהוּ בְּבִלְי-רָעַת וְהוּא 42
і-він відома без ближнього-свого — вб'є який вбивці туди щоб-втікати
[H1931](#) [H1847](#) [H1097](#) [H7453](#) [H0853](#) [H7523](#) [H7523](#) [H8033](#) [H5127](#)

לֹא-שָׁנָא לוֹ מִתְמוּל שְׁלֹשׁוֹם וְנָס אֶל-אַחַת מִן-הָעָרִים הָאֵל
цих міст з одного до і-втече — здавна його ненавидів не
[H0411](#) [H0259](#) [H0413](#) [H5127](#) [H8032](#) [H8543](#) [H8130](#) [H3808](#)

יָחִי:
і-житиме
[H2425](#)

щоб утікав туди убійник, що замордує свого ближнього ненароком, а він не був йому ворогом ні вчора, ані позавчора. І втече він до одного з цих міст, і буде жити:

אֶת-בְּצֵר בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר לְרֵאוּבֵנִי וְאֶת-רָאֲמֹת בְּנִלְעָד 43
у-Гілеаді Рамот і для-рувимлян плоскогір'я на-рівнині у-пустелі Бецер —
[H1568](#) [H7216](#) [H0853](#) [H7206](#) [H4334](#) [H0776](#) [H1221](#) [H0853](#)

לְנָדִי וְאֶת-גּוֹלָן בְּכַשָּׁן לְמִנְשֵׁי:
для-гадітян і Голан у-Башані для-манасітян
[H4520](#) [H1316](#) [H1474](#) [H0853](#) [H1425](#)

Бецер у пустині, у краї рівнинній, Рувимовому, і Рамот у Гілеаді Гадовому, і Голан у Башані Манасіїному.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר-שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: 44
і-це закон який поставив Мойсей перед синами Ізраїлю
[H3478](#) [H6440](#) [H4872](#) [H8451](#) [H2063](#)

І оце Закон, що Мойсей поклав перед Ізраїлевими синами,

אֵלֶּה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 45
свідোцтва і-установи і-закони які говорив Мойсей до синів Ізраїлю
[H3478](#) [H0413](#) [H4872](#) [H1696](#) [H4941](#) [H2706](#) [H0428](#)

בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם:
коли-вийшли-вони з-Єгипту
[H4714](#) [H3318](#)

оце свідоцтва, і постанови, і закони, що Мойсей говорив їх до Ізраїлевих синів при виході їх із Єгипту,

בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּנֵיָא מוֹל פְּעוֹרִיַּת בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי 46
по-той-бік Йордану у-долині напроти Бет-Пеора у-землі Сигона царя аморейського
[H0567](#) [H4428](#) [H5511](#) [H0776](#) [H1047](#) [H4136](#) [H1516](#) [H3383](#) [H5676](#)

אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבוֹן אֲשֶׁר הָכָה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
який мешкав у-Хешбоні якого побив Мойсей і-сини Ізраїлю коли-вийшли-вони
[H3318](#) [H3478](#) [H4872](#) [H5221](#) [H2809](#) [H3427](#)

מִמִּצְרַיִם:
з-Єгипту
[H4714](#)

по той бік Йордану в долині напроти Бет-Пеору в краї Сигона, царя аморейського, що сидів у Хешбоні, якого побив Мойсей та Ізраїлеві сини при виході їх із Єгипту.

47 וַיִּירְשׁוּ אֶת-אֶרְצוֹ וְאֶת-אֶרֶץ עֹגָא מֶלֶךְ-בַּשָּׁן שְׁנֵי מְלָכִי
 царів двох Башану царя Ога землю і землю-його — i-успадкували
[H4428](#) [H8147](#) [H1316](#) [H4428](#) [H5747](#) [H0776](#) [H0853](#) [H0776](#) [H0853](#) [H3423](#)

הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שֶׁמֶשׁ:
 аморейських які по-той-бік Йордану на-сході сонця
[H8121](#) [H4217](#) [H3383](#) [H5676](#) [H0567](#)

I вони оволоділи краєм його та краєм Ога, башанського царя, обох аморейських царів, що по той бік Йордану на схід сонця,

48 מֵעֶרְוֶרָא אֲשֶׁר-עַל-שְׂפַת נַחַל אַרְנוֹן וְעַד-הָר שִׁיֹּאן הוּא חֶרְמוֹן:
 від-Ароера що над берегом Арнон потоку і-до Арнон гори Сіон тобто Хермон
[H2768](#) [H1931](#) [H7865](#) [H2022](#) [H5704](#) [H0769](#) [H8193](#) [H6177](#)

від Ароеру, що над берегом арнонського потоку, і аж до гори Сіон, цебто Гермон,

49 וְכָל-הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אֲשָׁלֹת
 i-всю Араву по-той-бік Йордану на-сході і-до моря Арави під схилами
[H0794](#) [H8478](#) [H6160](#) [H3220](#) [H5704](#) [H4217](#) [H3383](#) [H5676](#) [H6160](#) [H3605](#)

הַפְּסָגָה: פ
 Піс'и
[H6449](#)

i ввесь степ по тім боці Йордану на схід і аж до моря стéпу під узбіччям Піс'и.